

Številka dokumenta: **61205-117/2024-8**
Datum: **21. 11. 2024**

Visoka šola za proizvodno inženirstvo - VŠPI
Mariborska cesta 2
3000 Celje

Narodna in univerzitetna knjižnica, Turjaška 1, Ljubljana, izdaja na podlagi 36. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15; v nadaljevanju: ZKnj-1), 65. člena Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23; v nadaljevanju: Pravilnik) in 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZUP) v zadevi ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične javne službe za visokošolsko knjižnico Visoke šole za proizvodno inženirstvo, Mariborska cesta 2, 3000 Celje, ki jo zastopa dekan doc. dr. Gašper Gantar (v nadaljevanju: visokošolska knjižnica), naslednjo

ODLOČBO

1. Visokošolska knjižnica Visoke šole za proizvodno inženirstvo, Mariborska cesta 2, 3000 Celje, ne izpolnjuje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe.
2. Visokošolski knjižnici se za izpolnitev pogojev za izvajanje knjižnične javne službe določi rok treh let od vročitve te odločbe.
3. O izpolnitvi pogojev za izvajanje knjižnične javne službe v postavljenem roku iz druge točke izreka te odločbe visokošolska knjižnica pisno obvesti Narodno in univerzitetno knjižnico.
4. V tem postopku niso nastali stroški postopka.

Obrazložitev:

Narodna in univerzitetna knjižnica je izdala odločbo številka 61205-117/2024-2 z dne 21. 6. 2024, na katero se je visokošolska knjižnica pritožila. Organ druge stopnje je z odločbo številka 612-1/2024-3360-5 z dne 15. 10. 2024 odločil, da se pritožbi ugodi, odločba 61205-117/2024-2 z dne 21. 6. 2024 se odpravi in se zadeva vrne organu prve stopnje v ponovni postopek. Narodna in univerzitetna knjižnica je sprejela zadevo v ponovno obravnavo in v ponovljenem postopku ponovno ugotavljala izpolnjevanje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe za obravnavano visokošolsko knjižnico.

Narodna in univerzitetna knjižnica na podlagi javnega pooblastila skladno s tretjim odstavkom 36. člena ZKnj-1 ugotavlja izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka tega člena. Metodologijo ugotavljanja izpolnjevanja pogojev ureja 65. člen Pravilnika, ki določa, da so pogoji za izvajanje knjižnične javne službe knjižnice, ki je predmet ugotavljanja izpolnjevanja pogojev po 36. členu ZKnj-1, določeni v Prilogi 3, Prilogi 4, Prilogi 5 in Prilogi 6, ki so sestavni deli tega pravilnika. Za vsak pogoj so navedeni vrsta pogoja, kazalec (z opredelitvijo podatkov in merilom za ugotavljanje izpolnjevanja pogoja),

zahtevana vrednost pogoja in zahtevana stopnja izpolnjevanja pogoja. Skladno z drugim odstavkom istega člena se podatki za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev zbirajo v skladu z navodili nacionalne knjižnice. Knjižnice nacionalni knjižnici posredujejo podatke za ta namen. Nadalje skladno s tretjim odstavkom istega člena posamezna knjižnica izpolnjuje pogoje iz 36. člena ZKnj-1 takrat, kadar izpolnjuje najmanj zahtevano vrednost, ki je določena pri vsakem pogoju iz Priloge 3, Priloge 4, Priloge 5 ali Priloge 6 tega pravilnika.

Visokošolska knjižnica Visoke šole za proizvodno inženirstvo, Mariborska cesta 2, 3000 Celje, je visokošolska knjižnica, kar pomeni, da skladno s tretjim odstavkom 65. člena Pravilnika izpolnjuje pogoje iz 36. člena ZKnj-1 takrat, kadar izpolnjuje najmanj zahtevano vrednost, ki je določena pri vsakem pogoju iz Priloge 4 tega Pravilnika.

Izpolnjevanje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe je Narodna in univerzitetna knjižnica ugotavljala na podlagi 36. in 38. člena ZKnj-1, Pravilnika ter skladno z izpolnjenim vprašalnikom visokošolske knjižnice. Skladno z navodili Narodne in univerzitetne knjižnice je visokošolska knjižnica posredovala podatke o stanju za preteklo leto.

Narodna in univerzitetna knjižnica je po uradni dolžnosti zbrala podatke za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev v skladu z navodili, ki jih je pripravila skladno z drugim odstavkom 65. člena Pravilnika. Ker se podatki o izpolnjevanju pogojev presojajo skladno s podatki o stanju za preteklo leto (67. člen Pravilnika), Narodna in univerzitetna knjižnica visokošolske knjižnice v ponovljenem postopku ni ponovno pozivala k posredovanju podatkov. Že ob prvem pozivu je visokošolska knjižnica posredovala podatke o stanju za preteklo leto, torej o stanju na dan 31. 12. 2023.

Narodna in univerzitetna knjižnica ugotavlja, da visokošolska knjižnica ne izpolnjuje vseh zahtevanih vrednosti, ki so določene pri vsakem pogoju iz Pravilnika.

Skladno s prvim odstavkom 36. člena ZKnj-1 morajo knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, imeti:

- ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,
- ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev,
- ustrezen prostor in opremo,
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Skladno s 43. členom Pravilnika visokošolska knjižnica uporabnikom zagotavlja najmanj:

- dostopnost učbenikov ter druge temeljne in priporočene študijske literature in zaključnih del visokošolskega študija na visokošolskem zavodu,
- dostopnost mednarodne znanstvene literature,
- posredovanje knjižničnega gradiva in informacije o njem,
- prostor za študij oziroma delo uporabnikov,
- izobraževanje ter pomoč in svetovanje za uporabo knjižnice in informacijskih virov,
- podporo uporabnikom s posebnimi potrebami pri uporabi knjižnice in njenih storitev.

Visokošolska knjižnica zagotavlja izobraževanje ter pomoč in svetovanje uporabnikom pri njihovem vrednotenju del strokovne, znanstvenoraziskovalne in umetniške dejavnosti ter pri njihovem vključevanju v odprto znanost.

Visokošolska knjižnica zagotavlja vnos bibliografskih podatkov o rezultatih znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela zaposlenih visokošolskega zavoda v nacionalni bibliografski sistem.

Visokošolska knjižnica ima javno dostopno spletno stran z redno posodobljenimi podatki o knjižnici ter njenih informacijskih virih in storitvah, ki je lahko del spletnega mesta visokošolskega zavoda. Če je spletna stran knjižnice del spletnega mesta visokošolskega zavoda, mora biti dostopna prek njegove vstopne spletne strani.

Narodna in univerzitetna knjižnica je skladno s Pravilnikom, Prilogo 4 k Pravilniku in izpolnjenim vprašalnikom visokošolske knjižnice ugotavljala izpolnjevanje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe, kot sledi v nadaljevanju.

Pogoj – knjižnična zbirka:

Visokošolska knjižnica upravlja knjižnično zbirko v skladu s politiko upravljanja, izgradnje in razvoja knjižnične zbirke ter zagotavljanja dostopa do elektronskih informacijskih virov, ki jo redno posodablja in je kot dokument javnega značaja objavljena samostojno ali kot sestavni del širšega razvojnega dokumenta visokošolskega zavoda (44. člen Pravilnika).

Visokošolska knjižnica je navedla aktivno povezavo do objavljenega dokumenta o upravljanju, izgradnji in razvoju knjižnične zbirke ter zagotavljanju dostopa do elektronskih informacijskih virov: [https://vspi.si/wp-content/uploads/2024/02/Dokument o upravljanju izgradnji in razvoju knjiznicne zbirke VSPI.pdf](https://vspi.si/wp-content/uploads/2024/02/Dokument_o_upravljanju_izgradnji_in_razvoju_knjiznicne_zbirke_VSPI.pdf).

Iz objavljenega dokumenta visokošolske knjižnice na dan preverjanja izpolnjevanja pogojev izhaja, da ima knjižnica javno dostopen pisni dokument o upravljanju, izgradnji in razvoju knjižnične zbirke ter zagotavljanju dostopa do elektronskih informacijskih virov. V dokumentu je opredeljena politika upravljanja, izgradnje in razvoja knjižnične zbirke ter zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov. **Iz navedenega sledi, da visokošolska knjižnica izpolnjuje predpisani pogoj.**

Pogoj – dostopnost študijskega gradiva:

Skladno s 45. členom Pravilnika knjižnično zbirko visokošolske knjižnice sestavljajo knjižnično gradivo, ki ga knjižnica hrani sama, in elektronski informacijski viri, za katere knjižnica vsaj za določeno časovno obdobje zagotavlja dostop na daljavo. Knjižnično gradivo, ki ga knjižnica dobi z medknjižnično izposojjo, in v knjižničnem katalogu popisano gradivo, ki je sicer prosto dostopno na internetu, ni del knjižnične zbirke. Učno gradivo, dostopno v elektronskih učilnicah, ni del knjižnične zbirke. Visokošolska knjižnica zagotavlja praviloma v prostem pristopu temeljno referenčno knjižnično zbirko ter po najmanj en izvod učbenikov in druge temeljne študijske literature na fizičnih nosilcih. Dostop do referenčnega in študijskega gradiva v elektronski obliki zagotavlja v prostorih knjižnice in na daljavo. Visokošolska knjižnica samostojno ali v sodelovanju z drugimi knjižnicami zagotavlja dostop do mednarodne znanstvene literature in zbirk podatkov v prostorih knjižnice in na daljavo. Do zaključnih del visokošolskega študija in objav zaposlenih na visokošolskem zavodu v elektronski obliki praviloma zagotavlja odprti dostop.

Visokošolska knjižnica je navedla aktivno povezavo do seznama študijskega gradiva (<https://vspi.si/predmetnik/>) in podala izjavo, s katero potrjuje njegovo dostopnost.

Visokošolska knjižnica v izjavi potrjuje zagotavljanje po najmanj enega izvoda učbenikov in druge temeljne študijske literature na fizičnih nosilcih za vsak študijski program visokošolskega zavoda ter dostopnost do referenčnega in študijskega gradiva v elektronski obliki v prostorih knjižnice in na daljavo. **Iz navedenega sledi, da visokošolska knjižnica izpolnjuje predpisani pogoji.**

Pogoj – število strokovnih delavcev:

Skladno s prvim odstavkom 47. člena Pravilnika je določeno, da ima visokošolska knjižnica za izvajanje knjižnične javne službe strokovne knjižničarske delavce, glede na velikost in obseg dejavnosti ima lahko tudi druge strokovne ter administrativno-tehnične delavce. Nadalje je v drugem odstavku istega člena določeno, da je število strokovnih knjižničarskih delavcev visokošolske knjižnice odvisno od obsega dejavnosti in vrste nalog, ki jih opravlja, obsega knjižnične zbirke ter števila potencialnih uporabnikov, pri čemer je pomembno, da pretežni del svojega delovnega časa opravljajo strokovno knjižničarsko delo. Knjižnica visokošolskega zavoda ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca z izobrazbo, kot jo določa drugi odstavek 48. člena tega pravilnika.

Skladno s četrtem odstavkom 47. člena Pravilnika ima visokošolska knjižnica, ki s svojimi storitvami podpira visokošolski doktorski študij, najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca z znanstvenim naslovom (znanstveni magisterij ali doktorat znanosti).

Nadaljnje določbe 48. člena Pravilnika urejajo usposobljenost strokovnih knjižničarskih delavcev.

Skladno s prvim odstavkom 39. člena ZKnj-1 knjižnice za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe zaposlujejo strokovne knjižničarske delavce in druge strokovne delavce ter administrativno-tehnične delavce.

S Prilogo 4 Pravilnika je določeno, da je eden od pogojev za izvajanje knjižnične javne službe število strokovnih delavcev, katerega kazalec je naslednji:

»Visokošolska knjižnica ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca.

Podatki: Knjižnica navede število strokovnih knjižničarskih delavcev.

Merilo: Visokošolska knjižnica ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca.«

Zahtevana vrednost pogoja je 1 in stopnja izpolnjevanja je 100 %.

Visokošolska knjižnica je v vprašalniku navedla število strokovnih knjižničarskih delavcev, in sicer 0,1 strokovnega knjižničarskega delavca. Iz Priloge 4 Pravilnika je jasna določba, da visokošolska knjižnica navede podatek o številu knjižničarskih delavcev, merilo za izpolnjevanje pogojev je najmanj en (1) strokovni delavec. Podatek 0,1 strokovnega knjižničarskega delavca, tako ne predstavlja 100 % stopnje izpolnjevanja obravnavanega pogoja, kot to določa Pravilnik.

Skladno z drugim odstavkom 65. člena je Narodna in univerzitetna knjižnica pripravila navodila, s katerimi je sledila Prilogi 4 Pravilnika. Skladno z navodili so visokošolske knjižnice vnesle podatek o številu strokovnih knjižničarskih delavcev, v ekvivalentu polne zaposlitve. Lahko so zaposleni za nedoločen ali določen delovni čas oziroma v knjižnici sodelujejo pogodbeno, v obsegu, ki je primerljiv z ekvivalentom polne zaposlitve. Ekvivalent polne zaposlitve je mera števila zaposlenih delavcev v razmerju glede na enega zaposlenega s polnim delovnim časom v enem letu.

Narodna in univerzitetna knjižnica je pri pripravi navodil sledila določbam Pravilnika in njegovih Prilog. Skladno s tem so visokošolske knjižnice navedle število strokovnih knjižničarskih delavcev in ne odstotek, podatek o stopnji zaposlovanja, izračunano vrednost zaposlitve ali česarkoli podobnega. Namreč iz Priloge 4 Pravilnika jasno izhaja, da je merilo število zaposlenih strokovnih knjižničarskih delavcev in ne kakšna drugačna opredelitev. Določba drugega odstavka 47. člena Pravilnika določa, da imajo sicer visokošolske knjižnice različen obseg dejavnosti in vrste nalog, pri tem pa Pravilnik posebno pomembnost daje temu, da strokovni knjižničarski delavci pretežni del svojega delovnega časa opravljajo strokovno knjižničarsko delo. Knjižnica visokošolskega zavoda mora imeti najmanj enega (1) strokovnega knjižničarskega delavca z izobrazbo, kot jo določa drugi odstavek 48. člena tega Pravilnika. Minimalno število strokovnih knjižničarskih delavcev je določeno kot ena celota, kar izključuje možnost, da bi bil pogoj izpolnjen s številom, kot je 0,1 strokovnega delavca.

Prav tako 36. člen ZKnj-1 v prvem odstavku določa, da morajo knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, imeti ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev. To pomeni, da mora biti število delavcev prilagojeno obsegu dejavnosti in potrebam knjižnice, kar dodatno potrjuje, da delni delavec, kot je 0,1, ne bi zadostoval za izpolnitev pogojev.

Iz vsega navedenega izhaja, da Pravilnik ne določa deležev, temveč zahteva najmanj enega strokovnega delavca, kar nakazuje, da delež ni zadosten za izpolnitev tega pogoja. Visokošolska knjižnica **nima** najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca. **Visokošolska knjižnica ne izpolnjuje predpisanega pogoja o zadostnem številu ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev.**

Pogoj – uporabniška mesta v knjižnici:

Skladno s prvim in drugim odstavkom 49. člena Pravilnika je določeno, da ima visokošolska knjižnica prostore za delo z uporabniki, postavitve in uporabo knjižničnega gradiva in opreme ter druge vrste prostorov za strokovno delo. Visokošolska knjižnica ima za uporabo knjižničnega gradiva in študij najmanj eno uporabniško mesto na 30 študentov visokošolskega zavoda, vpisanih na redni študij prve, druge in tretje stopnje.

Skladno z merilom iz Priloge 4 Pravilnika mora imeti visokošolska knjižnica najmanj eno uporabniško mesto na 30 študentov, vpisanih na redni študij prve, druge in tretje stopnje. Visokošolska knjižnica ima 32 vpisanih študentov in 5 uporabniških mest, iz česar izhaja, da **ima visokošolska knjižnica zahtevano vrednost uporabniških mest glede na število vpisanih študentov.**

Skladno z vsem navedenim Narodna in univerzitetna knjižnica ugotavlja, da visokošolska knjižnica ne izpolnjuje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe, kot izhaja iz prve točke izreka te odločbe.

Skladno z 38. členom ZKnj-1 se knjižnica, ki izvaja knjižnično javno službo, vpiše v razvid knjižnic, ki ga na podlagi javnega pooblastila upravlja nacionalna knjižnica. Vpis v razvid knjižnic izvede nacionalna knjižnica na podlagi pravnomočne odločbe o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 36. člena tega zakona ali pravnomočne odločbe iz četrtega odstavka 36. člena tega zakona.

Skladno s petim odstavkom 38. člena ZKnj-1 se v primeru, ko knjižnica, ki izvaja knjižnično javno službo, ob preverjanju pogojev iz prvega odstavka 36. člena ZKnj-1 pogojev ne izpolnjuje, knjižnici o tem izda

odločbo, v kateri se določi rok treh let za izpolnitev pogojev. V primeru, da knjižnica v roku treh let ne izpolni pogojev iz prvega odstavka 36. člena ZKnj-1 v celoti, se ji o tem izda odločba in se jo na podlagi pravnomočne odločbe iz šestega odstavka 38. člena ZKnj-1 izbriše iz razvida knjižnic.

Za izpolnitev pogojev za izvajanje knjižnične javne službe se visokošolski knjižnici določi rok treh let od vročitve te odločbe, kot izhaja iz druge točke izreka te odločbe.

V primeru, da visokošolska knjižnica izpolni pogoje za izvajanje knjižnične javne službe, ki jih s to odločbo ni izpolnjevala, v postavljenem roku iz druge točke izreka te odločbe, o tem pisno obvesti Narodno in univerzitetno knjižnico na elektronski naslov: glavna.pisarna@nuk.uni-lj.si.

V tem postopku niso nastali posebni stroški, zato je odločeno, kot izhaja iz tretje točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, o kateri odloča Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Pritožba se vloži v roku 15 dni od vročitve odločbe pisno ali ustno na zapisnik pri Narodni in univerzitetni knjižnici, Turjaška 1, 1000 Ljubljana.

Postopek vodila:

Mateja Nučič, mag. prav.

Mag. Marijan Rupert
v. d. ravnatelja

Vročiti:

- Visoke šole za proizvodno inženirstvo, Mariborska cesta 2, 3000 Celje, osebno – ZUP, 1x,
- arhiv, 1x.